

Kell-e nekünk a tudományos kutatás?

Az erdő, a vad-, a környezet- és a természetvédelmi, valamint a fatudományi kutatások az MTA Erdészeti Bizottságának programjában 2. rész

Solymos Rezső, Faragó Sándor, Bartha Dénes, Mátyás Csaba, Führer Ernő, Bondor Antal[♦]

Erdészetünk, vadgazdálkodásunk, erdészeti természet- és környezetvédelmünk, faiparunk jövője és sajátosan értelmezett versenyképessége számottevően függ az új, hasznosítható tudományos eredményektől. Mindannyiunk kötelessége a kutatás támogatása és hatékonyságának a jövő által megkövetelt szintre való emelése. E cikksorozat célja a magyarországi erdészeti, faipari, vadgazdálkodási, valamint környezet- és természetvédelmi kutatások összefoglaló értékelése. A sorozat második részében a Nyugat-Magyarországi Egyetemen folyó vadgazdálkodási, természetvédelmi és környezettudományi kutatások, valamint az Erdészeti Tudományos Intézet és a Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudásközpont kutatási tevékenysége kerül ismertetésre.

Kulcsszavak: Erdészet, Vadgazdálkodás, Környezetvédelem, Természetvédelem, Faanyagtudomány

Do we need scientific research?

Forestry, game management, environment, nature protection and wood science research coordinated by the Forestry Committee at the Hungarian Academy of Sciences Part 2

The competitiveness of the Hungarian game management, environment and nature protection and wood industries sectors depend significantly on new, practicable scientific achievements. Supporting the research activity is our common duty. The purpose of this article series is the overall evaluation of Hungary's forest, wood, game, environment and nature related research. The second part of the series summarises the game management, nature protection and environmental science research at the University of West Hungary, the research activity of the Forest Science Institute and the Regional Resource Centre for Forest and Wood Utilisation.

Key words: Forestry, Game management, Environmental protection, Nature protection, Wood science

A vadgazdálkodási kutatások helyzete Magyarországon 2005-ben

A vadgazdálkodási kutatások helyzete, kedvező és kedvezőtlen tényezői

A vadbiológiai, vadgazdálkodási kutatások helyzete napjainkban - nemzetközi mércével mérve is – kedvezőnek mondható. Két mértékadó kutatóhely – a NyME Vadgazdálkodási Intézete és a SZIE Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszéke – nagyrészt lefedi a hazai kutatási palettát. Mellettük néhány felsőoktatási intézményben (Kaposvár, Debrecen, Gyöngyös, Mosonmagyaróvár, Hódmezővásárhely, Sopron Erdővagyon-gazdálkodási Intézet) egyes témákban

folynak elmélyültebb vizsgálatok. A kutatások - a kor szellemének megfelelően - sok esetben interdiszciplinárisak, és a természetvédelemmel karöltve (olykor forrásaikat is felhasználva) folynak, ilyen értelemben is pozitívnak ítéltők. Az FVM Vadgazdálkodási és Halászati Főosztálya évente mintegy 100 millió Ft-ot fordít vadgazdálkodási kutatások támogatására.

A kedvezőtlen hatások inkább szakmai jellegűek, azaz bizonyos kutatási területek nincsenek (vagy napjainkban nincsenek) lefedve. Ilyenek például a zárttéri apróvadtenyésztés, a táplálkozási vizsgálatok különös tekintettel a megváltozott környezetre, a genetikai kutatások, a taxonómiai-morfológiai vizsgálatok stb.

[♦]Dr. Solymos Rezső akadémikus, az MTA Erdészeti Bizottság elnöke; Dr. Faragó Sándor egyetemi tanár, a NyME Vadgazdálkodási Intézet igazgatója; Dr. Bartha Dénes egyetemi tanár, a NyME Növényteni és Termőhelyismerettan Intézet igazgatója; Dr. Mátyás Csaba akadémikus, egyetemi tanár, a NyME Környezettudományi Intézet igazgatója; Dr. Führer Ernő, az Erdészeti Tudományos Intézet igazgatója; Dr. Bondor Antal professor emeritus, az Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudásközpont igazgatója

Kedvezőtlen körülményként értékelhetjük, hogy kimondottan vadbiológiai-vadgazdálkodási témákra EU-beli pénzforrások nem mobilizálhatók, mivel nem tartoznak az EU prioritásai közé. EU támogatásra csak az intézményeink által is művelt veszélyeztetett fajok kutatására-védelmére létrehozott LIFE projectek (lásd tűzok és nagyragadozó LIFE projectek) pályázhatnak.

A vadgazdálkodási kutatással szemben támasztott igények és azok teljesítésének feltételei

A vadbiológiai és vadgazdálkodási kutatással szemben támasztott igényekre a kettősség a jellemző. A gyakorlat részéről egyfajta apátia figyelhető meg az 1990-es évek közepe óta, különösen a vadásztársaságok vonatkozásában, de részben érvényes mindez az erdészeti és mezőgazdasági Rt-k esetében is. Míg korábban a problémák megoldására – kutatási megbízások formájában – igénybe vették a kutatóhelyek kutatási eredményeit, mára ez szinte ismeretlenné vált. Az ilyesfajta gyakorlatnak is kettős a magyarázata. Az elmúlt másfél évtizedben megnőtt a vadgazdálkodási szakemberek (szakmérnökök, vadgazda mérnökök) száma, akik valóban sok problémát képesek megoldani. Ugyanakkor a vadgazdálkodók – különösen a vadásztársaságok – jelentős része egyik napról a másikra él, tehát forrása sincs célirányos kutatások finanszírozására. Mindezek következményeképpen szakmailag már képesek szabatosan megfogalmazni a feltárandó problémákat, de a kutatásokat már maguk képtelenek elvégezni, viszont forráshiányból fakadóan nincs lehetőségük azokat elvégeztetni. Vonatkozik ez a megállapítás mind az egyes vadásztársaságokra, mind a korábban (még a MAVOSz idejében) több kutatást támogató OMVV-re is. Sokkal pozitívabb hozzáállást az Rt-ktől sem tapasztalhatunk annak ellenére, hogy a problémákat felismerő szakemberek mellett ott még pénz is rendelkezésre állna. Tisztelet a kivételnek, akik eddig is áldoztak a vadgazdálkodási kutatásokra (Zalaerdő Rt., Gemenc Rt., Nyírerdő Rt., Lajta-Hanság Rt.). Ilyen helyzetben kiemelt a szerepe és felelőssége a kutatási pénzeket is kezelő főhatóságnak.

A kutatóhelyek - ismerteve a gyakorlat problémáit - maguk is folyamatosan tesznek javaslatot alap- és alkalmazott kutatási témák fi-

nanszírozására, mintegy megfogalmazva a gyakorlat igényeit is.

A vadgazdálkodási kutatások számára rendelkezésre álló feltételek

Az említett finanszírozási háttérrel, illetve további, már csatasorba állított forrásokkal – mint az NKFP pályázatok, RET pályázat, innovációs járulék, szakképzési hozzájárulás – intézményeinknek nincsenek gondjai a kutatási feltételek vonatkozásában. A kutatások lehetővé teszik kutatási személyzet költségvetési forráson felüli foglalkoztatását, laborok felszerelését és működtetését, az elengedhetetlen infrastrukturális háttér, mint terepjáró gépkocsipark, kutatóházak, számítógép hardver és szoftver park, legkorszerűbb, pl. GPS alapú telemetriás eszközök beszerzését és fenntartását. Természetesen további források bevonásával a kutatások intenzitása, területi kiterjesztése kedvezőbb lenne a mainál is, és eredményei is szélesebb körbe eljutnának.

A kutatás költségeiből finanszírozhatók olyan periodikák, mint a *Magyar vízivad közlemények*, *Magyar apróvad közlemények*, és a *Magyar vadelhullás monitoring*, a *Vadbiológia*, a *Vadgazdálkodási adattár* és *A vadgazdálkodás időszéri tudományos kérdései*. A forrásokból beszerezhetjük a releváns nemzetközi folyóiratokat, hazai és külföldi szakkönyveket, munkatársaink részt vehetnek hazai és nemzetközi tudományos rendezvényeken, s magunk is szervezhetünk ilyeneket.

A tervezhető kutatások

Az ismertetett előfeltételek alapján jól tervezhetők a vadbiológiai, vadgazdálkodási kutatások, különösen azért, mert általában hosszabb időszakra (3-5 év) történik a szerződéskötés. Ez mind a személyi, mind a tárgyi feltételek biztosítására igaz. Korlátos viszont a minősített kutatásvezetők kapacitása, hiszen ők egyúttal vezető oktatók az egyetemeken, főiskolákon, s munkaidejüknek csak mintegy 30-40%-át képesek kutatásra fordítani. Ezért különösen fontosak a vadbiológiai és vadgazdálkodási doktori programok vagy alprogramok (Sopron, Gödöllő), hiszen ezek révén a kutatásban és kutatásszervezésben jártas szakemberek képzése is

megtörténik. Ők a későbbiekben tudományos munkatársként, alprogram felelősként, vagy programvezetőként is szóba jöhetnek. Ilyen értelemben a személyi feltétel-tervezés a doktori iskolákban is lehetséges.

Állásfoglalás a vadgazdálkodási kutatások helyzetéről

A vadgazdálkodási kutatások ma Magyarországon szinte minden részterületet lefednek. A kutatásfinanszírozás hazai - kisebb részben EU - forrásokból megoldott, annak ellenére, hogy a felhasználói szféra vagy nem ismeri fel az alkalmazott kutatások jelentőségét, vagy nincs módjában támogatni azt. Ki kell emelni az FVM Vadgazdálkodási és Halászati Főosztályának a kutatásfinanszírozás során tanúsított felelősségteljes magatartását, ami a fentiek hiányában különösen fontos. A határterületeken, illetve interdiszciplináris témákban a KVM Természetvédelmi Hivatala hasonló felelősséggel, de jóval szerényebb források csatornába állításával járul hozzá a kutatásokhoz.

A kutatóhelyek nagy hozzáértéssel, nemzetközi mércével mérve is elismert módon végzik munkájukat, kutatási eredményeik a szakigazgatásban, a jogszabályok előkészítése során és a gyakorlati vadgazdálkodásban hasznosulnak. A hasznosulás mértékére azonban a kutatási intézményeknek már nincs ráhatásuk.

A jövőben kormányzati szinten minimálisan a jelenlegi állapot inflációkövető fenntartása szükséges. Ugyanakkor sarkallni kell a gazdálkodókat az alkalmazott kutatások befogadására és finanszírozására. Erre ki kell használni az új, közösen pályázható forrásokat és az innovációs járulékok lehetőségét is.

Természetvédelmi kutatás a NYME EMK keretei között

A természetvédelmi kutatások rövid múltra tekintenek vissza, annak ellenére, hogy Magyarországon az intézményes természetvédelem az erdészetből nőtt ki, s vált önálló szakterületté. A korábbi természetvédelmi intézkedések azonban nem igényeltek speciális kutatásokat, önállóan kimunkált tudományos alapokat, hanem a már meglévő, elsősorban a természet-tudományok által, de nem célorientáltan előállított eredményekre támaszkodtak. Az önálló ter-

mészetvédelmi kutatások létrejöttét az is nehezítette, hogy az elmúlt évtizedekben az erdészet és a természetvédelem között a konfliktus kiéleződött, s ezért anyagi források nem, vagy csak nagyon szűkösön álltak rendelkezésre.

Az erdészet területén az utóbbi években kitapintható lassú paradigmaváltás, az Erdőmérnöki Karon belül a természetvédelmi szakmérnöki szak (1992), majd a természetvédelmi mérnöki szak (2003) létrejötte, a hazai természetvédelem intézményrendszerének megerősödése, a társadalmi elvárások artikulálódása, s nem utolsósorban új anyagi források megnyílása a Kar intézeteit és tanszékeit abba az irányba terelte, hogy szélesítsék kutatási palettájukat, s természetvédelmi kutatásokat is folytassanak. E tényhez hozzájárult az is, hogy bizonyos szakterületek korábban rendelkezésre álló anyagi forrásai megcsappantak vagy elapadtak.

A hazánkban folyó természetvédelmi kutatásokra a gyakorlatorientáltság mellett az is jellemző, hogy biológiai-ökológiai orientáltságú, a botanikai-zoológiai területek jobban kutattak, mint például a földtani, víztani, kultúrtörténeti területek. Ennek köszönhetően a természetvédelmi biológia (konzervációbiológia) önálló diszciplínává nőtte ki magát az utóbbi években, s ma már nem csak a tudományegyetemen művelik azt. Az ilyen jellegű kutatások területén ma versenyhelyzet alakult ki hazánkban, amelyben a felsőoktatási intézményeken (pl. ELTE, DE, PE, EKTF) túl kutatóintézetek (pl. MTA ÖBKI) és számos NGG (pl. MME) is konkurál egymással. Ez a versengés esetenként jövedelmező együttműködéssé alakul át, amelyre jó példa a hazai erdőrezervátum-kutatás, mely sok intézmény és sokféle szakterület kutatóját integrálja. De ilyen együttműködés figyelhető meg a biodiverzitás-monitorozó munkában, a magyarországi természetes növényzeti örökség felmérésében, a hazai erdők természetességének vizsgálatában is. A Kar elismertségét jelentheti, hogy az utóbbi két témában egyik tanszéke kapta meg a konzorcium- és projektvezetői feladatokat.

Az erdőgazdaságok, erdőtulajdonosok részéről célzott természetvédelmi kutatási megrendelések nem jellemzők, melynek legfőbb oka a gazdálkodás és a védelem gyakori ellenérdekeltsége. Ugyanakkor több kényszerítő

körülmény, többek között az erdőgazdálkodás alacsony jövedelmezősége abba az irányba terel több erdőgazdaságot, hogy külföldi és belföldi természetvédelmi forrásokat is megszerezzen. Ezen források felhasználásáról azonban el kell mondani, hogy érthető módon főként nem kutatásokra, hanem konkrét természetvédelmi kezelésekre, oktatásra fordítják azokat. Egyre több erdőgazdaság javára kell írni viszont azt a tényt, hogy a természetvédelmi elvárásoknak is megfelelő erdőkezelési módszerek tesztelésére, új módszerek kidolgozására kísérleteket állítanak be.

Az Erdőmérnöki Karon a természetvédelmi kutatások és azok eredményei ma nagyobbra még más szakterületek (pl. erdőszet, vadgazdálkodás, környezettudomány) termékei, melyeket viszont jól alkalmaz a természetvédelmi szakigazgatás és gyakorlat (elsősorban a nemzeti parkigazgatóságok). A természetvédelmi kutatásokról országos szinten és kari viszonylatban elmondhatjuk, hogy eddig csak kevés téma művelését lehetett hosszú távon folytatni, mivel az anyagi források bizonytalanok, egyenetlen eloszlásúak. Ez különösen a monitoring jellegű kutatásokat érinti hátrányosan; a kutatásokat (és a kutatókat) sok esetben a pénzforrások motiválják, nem pedig a művelni kívánt szakterület előre vitelének, a gyakorlati elvárások teljesítésének igénye mozgatja azokat.

Jól kitapintható az is, hogy e téren az alkalmazott kutatások élveznek prioritást, a má már háttérbe szorított, esetenként lenézett természetvédelmi alapkutatások alulfinanszírozottak vagy egyáltalán nem élveznek anyagi támogatást. Elkerülhetetlen a természetvédelmi kutatások országos és kari szintű koordinálása, az ezt kiszolgáló intézményrendszer felállítása, az anyagi források tartamosságának biztosítása. Ehhez mintát szolgáltathatnak a több évtizedes múlttal és tapasztalattal rendelkező erdőszeti ill. vadgazdálkodási, vagy a most formálódó környezettudományi kutatások is. A jövő feladatait és lehetőségeit meghatározza, hogy a témák java része nemzeti jellegű, s csak kevés területen lehet számítani országhatárokon átívelő kutatásokra, nemzetközi projektekben való részvételre.

Összefoglalásképpen megállapítható, hogy:

- a természetvédelmi kutatási feladatok és megbízások száma nő;
- szélesedik a természetvédelmi kutatási paletta, nem csak az erdővel kapcsolatos természetvédelmi kutatási feladatok jelentkeznek;
- kevés téma (pl. erdőrezervátum-kutatás) kivételével a természetvédelmi kutatások országos és kari szinten is még koordinálatlanok;
- fiatal szakterületről lévén szó, a megfelelő infrastrukturális feltételek és intézményi háttér sem az országban, sem az Erdőmérnöki Karon nem alakult még ki.

Környezettudományi kutatás a NYME EMK keretei között

A kutatás ill. a tudományterület helyzete

A környezettudomány valamennyi rész-tudományterület közül a legújabb, nemcsak nemzetközi és országos viszonylatban, hanem a NyME falai közt is. Környezettudományi kutatást az EMK– n általában csak más jellegű feladatokból adódóan, spontán végeznek a tanszékek, ami nem jelenti azt, hogy jelentőségük csekély. Mindenesetre a kutatás néhány területtől eltekintve más, szintén környezettudományi profilú intézményektől függetlenül folyik. Az egyes intézmények által folytatott környezettudományi kutatás tematikai területe erősen függ a hagyományoktól, a környezettudományt befogadó egység ágazati hovatartozásától. A NyME Erdőmérnöki Karán értelemszerűen a természeti erőforrásokkal kapcsolatos kutatások vannak előtérben.

Érthető, hogy valamelyest is koordinált környezettudományi kutatásról aligha beszélhetünk, sőt a tudományterület elhatárolása, tartalma sem egyértelmű. Nehézségek forrása, hogy nem önálló, saját fogalomrendszerrel és metodikával rendelkező diszciplínáról van szó. A környezettudományhoz sorolt kutatások más tudományterületeken folyó munkák hozadékából építkeznek és nem rendelkeznek egységes ismervekkel, szemlélettel. Ez a helyzet a közeljövőben sem fog változni.

A környezetvédelemmel, környezettudománnyal kapcsolatos kutatások elvileg kedvező,

prioritást élvező helyzetben vannak, ez azonban inkább a központi, állami források allokálására jellemző; a piaci szereplők általában csak külső kényszer (törvényi rendelkezések) alatt veszik igénybe a fejlesztési, szakértési kapacitásokat. Jellemző a területére az is, hogy a tervező szakértési kompetenciák tisztázatlansága miatt nagyon vegyes a szolgáltatást nyújtók köre is.

A környezetvédelmi kutatással szemben támasztott igények, kutatási területek

Az európai és ezzel együtt a hazai kutatásirányítás és finanszírozás stratégiáját az utóbbi évtizedben a presztízs jellegű tudományosság szándékolt háttérbeszorítása jellemzi, a fejlesztési és innovációs tevékenység javára. Ez a tendencia a környezettudományban is kitapintható, és az innováció kényszere a nagyon rövid hagyományokkal rendelkező területen egyáltalán nem kis feladat. A teljes környezettudomány művelése nem lehet cél a Karon; természetszerűleg a hagyományos profilhoz, előzményekhez csatlakozó témák kutatására kell koncentrálni. Az Erdészeti Bizottság hatáskörébe a környezettudomány azon területei sorolhatók, amelyek elsősorban az emberi tevékenység erdőre, az erdő szolgáltatásaira gyakorolt hatásaival foglalkoznak.

A kutatás feltételei

A környezettudomány művelésének feltételei az Erdőmérnöki Karon nem rosszak. Különböző részterületeken hasznosítható előzmények vannak, nemcsak a természet- és környezetvédelem, hanem a földtudomány területén is (utóbbiakkal illetékeség hiányában nem foglalkozunk). Egyelőre aránylag szűkebb területet érint a kémia, és további kiépítést igényel a környezettechnológiai kutatások területe. Mindkettő esetében jelentős előrehaladás állapítható meg.

Kedvező, hogy a Karon művelt környezettudomány speciális profilja miatt az MTA által megnevezett fő prioritások között szereplő ágazatok közül szinte mindegyikben érintett: a közlekedés, környezetvédelem, energetika, és kisebb részben a biotechnológia vonalán. Ugyanakkor gondot jelent, hogy az erdőszethez

kapcsolódó témák gazdasági jelentősége országosan nagyon csekély, ezért az innováció értéke is korlátozott, így viszonylag kedvezőtlen pozícióból indul a finanszírozási versenyben. Szükség van az előzményekre épülő kitörésre a nem hagyományos területeken is (pl. közlekedés, hulladékfeldolgozás).

A NyME környezettudományi kutatás kihívása a 2005 január 1-ével elvileg megindult Környezeti Erőforrásgazdálkodási és Védelmi Koordinációs Kutatási Központtal óriási. Az egyetemi (kari) környezettudományi-környezetvédelmi innováció és fejlesztés hatalmas lehetőséget és bizalomelőleget kapott. A Központ tevékenysége lehetővé teszi az eddig sok területen laza vagy kapacitáshiány miatt nem művelt innovációs és fejlesztési kapcsolatok sürgős és alapvető mértékű javítását. A munkaprogramban megfogalmazott feladatok megvalósítása mellett a résztvevők komoly felelőssége a fejlesztő tevékenység továbbélésének biztosítása, beépülés a hazai és nemzetközi környezetipari innovációs tevékenységbe. Tartós fennmaradás csak akkor képzelhető el, ha rövid időn belül nemzetközileg versenyképesé válunk néhány specializált területen, a tudás piac ugyanis egyáltalán nem védett; az EU elképzelése a fejlesztés nemzetközi koncentrációja irányába mutat. A környezettudományi kutatás és fejlesztés sokkal kevésbé kötődik lokális feltételekhez mint az erdőgazdálkodás, ezért sokkal veszélyeztetettebb is. A résztvevők felelőssége óriási, ugyanis a 3 éves futamidő alatt kell bebizonyítani, hogy az Egyetem szellemi kapacitása képes felőlni a feladathoz és versenyképesé válni egy telített tudás piacon. Meg kell találni a fejlesztés piaci partnereit, akik a további időszakban is felvők lesznek az eredményekre és végül nemzetközileg is versenyképesé kell válni, meghatározott részterületeken EU-s fejlesztési tématerületeket kell idevonozni.

Állásfoglalás: a környezettudományi kutatás helyzetértékelése

Az EMK környezettudományi kutatásairól megállapítható, hogy

- Helyzete egyelőre koordinálatlan, a Kar profiljában nem elegendően ismert és elismert (pl. a Kar megnevezésében).

- A környezettudományi kutatások művelése változó intenzitással szinte valamennyi intézetben, tanszéken nagyon különböző területeken folyik, támogatottsága változó mértékű és hosszabb távon nehezen tervezhető.
- Óriási kihívás a soproni Környezeti Erőforrás-gazdálkodási és Védelmi Koordinációs Kutatási Központ (KKK) megalakulása és hosszabb távú profiljának kitűzése.
- A fejlesztő jellegű kutatáshoz jelenleg a külső feltételek rendelkezésre állnak; a megvalósítás elsősorban a személyi állomány lehetőségein és minőségi fejlesztésén múlik.

Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI)

Az Intézet jelenleg és a közeli jövőben hat témacsoport keretében kívánja ellátni az állam és a gyakorlat részéről felmerülő, az erdővel és az erdőgazdálkodással kapcsolatos K +F feladatokat. Ezek a következők:

- a globális ökológiai folyamatok érvényesülésének megismerése regionális és lokális szinten, és a feltárt ok-okozati összefüggések érvényesítése a fafajmegválasztás és az erdőnevelés gyakorlatában (ökológiai osztály),
- a genetikai erőforrások korszerű módszerekkel történő felvétele és jellemzése, valamint az erdészeti nemesítés új ismereteinek érvényesítése az ágazat szaporítóanyag-termesztésében (nemesítési osztály),
- országos kiterjedésű egészségi monitoring-hálózat kiépítése és működtetése, tekintettel az új, egyre terjeszkedőbb, ma még kevésbé ismert kártevők életmódjának megismerésére és a gyakorlatban is alkalmazható környezet-kímélő védekezési technológiák kidolgozására (erdővédelmi osztály),
- az erdei ökoszisztémák működését alapvetően meghatározó faállományszerkezeti jellemzők tartamkísérletek útján történő nyomon követése, az erdőgazdálkodás és egyéb társadalmi célok érdekében történő beavatkozások összehangolása (erdőművelési osztály),
- új termesztés-technológiai kísérletek beállítása gyorsan növő fafajok esetében, és az eredmények gyakorlati bevezetése különös tekintettel az alternatív földhasználat érdekeire (ültetvényszerű fatermesztési osztály),

- a tartamos erdőgazdálkodás finanszírozási feltételrendszerének kimunkálása és az erdészeti politikai döntések közgazdasági megalapozása (ökonómiai osztály).

A vázolt kutatáshoz szükséges feltételek az ERTI-ben csak részben adóttak, mert:

- a hosszútávú, időigényes kutatásoknak nincs állami forrásból származó finanszírozása, (több mint 40 évvel ezelőtt létesített kísérletek szűnnek meg),
- az integrált pályázatok formájában elnyerhető költségvetési források nagy része kapcsolatható, gyakorlati orientáltsága csekély,
- az egyre gyengébb jövedelmezőségű ágazat a jelenben nem képes támogatni a csak közép- és hosszú távon eredményt hozó erdészeti kutatásokat
- a folyamatos létszámleépítések miatt magas színvonalú, elegendő és megfelelő összetételű kutatógárda már nem áll rendelkezésre,
- a politikai döntéshozók, az ágazat irányítói és a gyakorlat részéről egyaránt hihetetlen és megmagyarázhatatlan érdektelenség, szakmai igénytelenség mutatkozik az új ismeretek, az innováció iránt,
- az infrastruktúra fejlesztése, a tárgyi erőforrások feljavítása mára elengedhetlenné vált, végül
- a nemzetközi, de az országon belüli együttműködésekben rejlő előnyök kihasználása a vázolt kedvezőtlen feltételek miatt nehézkes, nehezen megvalósítható.

A kutatások legfontosabb előfeltételei

Az ERTI-ben a még fellelhető szakszemélyzet nagy erőfeszítéssel küzd a túlélésért, bízva abban, hogy az eddig megmentett szellemi és anyagi erőforrásoknak lesz még kibontakozási lehetősége, lesz még a racionális fejlesztésnek létjogosultsága. Ma a legnagyobb problémák közé tartoznak:

- a meglévő és az optimális tudásbázis (szellemi erőforrás) közötti különbség. Az intézetben ennek kiegyenlítése mintegy 13-15 fő kutatói és 10 fő technikai kapacitásbővítést jelentene.

- az intézet költségvetési alapfinanszírozásának (a törzsszemélyzet bére, fenntartási költségek) alacsony foka. A jelenleginek, ami nem elegendő a bérek fedezetére, csaknem kétszeresére lenne szükség,
- az erdőgazdálkodás, ezen belül az erdészeti kutatás kellő társadalmi elismertségének a hiánya. Az erdőben végzett kísérleteknek és megfigyeléseknek a természettudományok körében nagyobb prioritást kell a jövőben adni, hiszen az erdő az emberi élettér és a természetes környezet legfontosabb, ma még legkevésbé befolyásolt része.

A felsorolt hiányosságok fokozatos pótlása a további lemaradást és elsovadást akadályozná meg. Ha nem így lesz, akkor középtávról sem tervezhető az Erdészeti Tudományos Intézetben átgondolt, az ágazat és a társadalom érdekeit egyaránt szem előtt tartó tudományos tevékenység, működésképtelenné válik az Intézet. A meglévő struktúrához ezért a jelenleginél is kevesebb létszámmal ellátható kutatási feladatokat előirányozni felelőtlen és értelmetlen.

Regionális Egyetemi Tudásközpont

A Nyugat-Magyarországi Egyetem sikeresen vett részt a Kutatásfejlesztési Pályázati és Kutatáshasznosítási Iroda (KHPI) pályázatán, és lehetővé vált az Egyetem keretein belül az Erdő- és Fahasznosítási Regionális Egyetemi Tudásközpont (ERFARET) kialakítása és működtetése. A Tudásközpont célja, hogy a nyugat-dunántúli régióban meghatározó szerepet betöltő felsőoktatási intézményben olyan tudományos és technológiai innovációs központ jöjjön létre, amely szakterületi (erdő, fa) és regionális vonzáscentrumként képes hatékonyan és intenzíven

együttműködni a gazdasági szférával, ösztönözve az egész régió technológiai és gazdasági fejlődését, javítva a régió és egyben az ország versenyképességét.

A Tudásközpont célja, hogy a konzorciumban résztvevő partnerek fejlesztési igényeinek felméréseivel, a régió tudásbázisának az integrálásával, megfelelő szintézisével olyan új, jelentős, iparilag is hasznosítható, az egész régió fejlődését is előmozdító eredmények szülessenek, amelyekhez az egyes konzorciumi tagok különálló, elszigetelt munkája nem lenne elegendő.

A Konzorciumnak a befogadó egyetemen kívül jelenleg 12 tagja van, többek között a térségben működő erdészeti részvénytársaságok, fa- és bútorigipari vállalatok, magánvállalkozások, stb. Természetesen az ERFARET nyitott minden új, belépni szándékozó vállalat vagy vállalkozás felé. Az ERFARET működtetésének közvetlen célja komplex alkalmazás-orientált K+F projektek megvalósítása, amelyek központi eleme:

- a magas színvonalú alap-, és alkalmazott kutatás,
- új termékek, technológiák, módszerek kialakítása, a széleskörű tudás-, és technológiatranszfer,
- együttműködés a kutatóhelyek és a régió vállalatai között, színvonalas, gyakorlat-orientált oktatási tevékenység, stb.

A Tudásközpont a Nyugat-Magyarországi Egyetem elkülönítetten gazdálkodó szervezeti egysége, amelyhez a régió kutatóhelyei, vállalkozásai és egyéb szervezetei konzorciumi szerződéssel csatlakozhatnak.